

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки і управління

Віталій КАРПЕНКО
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Підпис

24 червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємств, установ та організацій
Назва дисципліни

Галузь знань D – Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність D1 – Облік і оподаткування

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Облік і оподаткування

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОФП.03

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (фахової підготовки)

Факультет – економіки і управління

Кафедра – економіки, аналітики, моделювання та інформаційних технологій в бізнесі

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семинарські заняття					
Д	2	3	5	150	50	16		34		100				+
З	2	3	5	150	14	6		8		136				+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» за спеціальністю D1 «Облік і оподаткування»

Робоча програма складена канд. екон. наук, доц. Валентина ПОЛОЗОВА
Підпис(и) автора(ів) Науковий ступінь, учене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри економіки, аналітики, моделювання та інформаційних технологій в бізнесі

Протокол від 19 червня 2025р. № 12 Зав. кафедри Павло ГРИГОРУК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

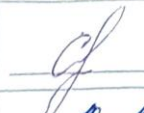

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету економіки і управління
Протокол від 24 червня 2025р. №36/25

Голова вченої ради факультету

Підпис

Віталій КАРПЕНКО
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри обліку та оподаткування, канд. екон. наук, доцент	Факультет економіки і управління		Лариса СКОРОБОГАТА
Гарант освітньо-професійної програми, канд. екон. наук, доцент	Факультет економіки і управління		Наталія ПОНОМАРЬОВА
Декан, канд. екон. наук, доцент	Факультет економіки і управління		Віталій КАРПЕНКО

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «**Економіка підприємств, установ та організацій**» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю D1 «Облік і оподаткування» за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування».

Дисципліна викладається для здобувачів денної та заочної форм здобуття освіти (за наявності). При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять.

Пререквізити – ОЗП.02 Макро-та мікроекономіка.

Постреквізити – ОФП.07 Менеджмент. ОФП.08 Аналіз господарської діяльності. ОФП.12 Управлінський облік. ОФП.13 Фінансовий облік.

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК01); здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК02); здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК13); здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці (ФК01); демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави (ФК11).

програмні результати навчання: знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем (ПРН 01); розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації (ПРН08); усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування (ПРН13); розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави (ПРН21).

Мета дисципліни. Формування особистості фахівця, здатного на основі пошуку, збирання та аналізу обліково-аналітичної інформації оцінювати ефективність прийняття управлінських рішень щодо забезпечення ефективної господарської діяльності підприємств, установ та організацій.

Предмет дисципліни. Методи і способи раціонального поєднання та ефективного використання всіх елементів господарської діяльності на рівні підприємств, установ та організацій.

Завдання дисципліни. Формування у здобувачів системи теоретичних знань і практичних навичок щодо ефективного використання ресурсів підприємств, установ та організацій, оволодіння засобами оцінювання окремих господарських ситуацій; набуття вмінь вирішувати комплексні економічні проблеми діяльності підприємств, установ та організацій.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач має: **знати та використовувати** економічну термінологію; **досконало володіти** навиками оцінки основних фінансово-економічних показників діяльності підприємств, установ та організацій; **здійснювати** збір, оброблення, аналіз і систематизацію обліково-аналітичної інформації щодо стану і можливостей покращення функціонування підприємств, установ та організацій; застосовувати набуті теоретичні знання для **розв'язування** практичних завдань забезпечення сталого розвитку підприємств, установ та організацій.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денну форму			Заочну форму		
	лекції	практичні заняття	СРС	лекції	практичні заняття	СРС
Тема 1. Економічна сутність та предмет економіки підприємств, установ та організацій	2	2	6	2	2	15
Тема 2. Структура та управління підприємством, установою	-	2	6			15
Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці	2	6	18		2	15
Тема 4. Основний капітал (необоротні матеріальні активи)	2	6	18			16
Тема 5. Оборотний капітал (оборотні активи)	2	4	12	2	2	15
Тема 6. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи	2	2	6			15
Тема 7. Інноваційні та інвестиційні ресурси	2	4	12			15
Тема 8. Витрати та собівартість продукції, послуг	2	4	12	2	2	15
Тема 9. Фінансово – економічні результати та ефективність діяльності	2	4	10			15
Разом:	16	34	100	6	8	136

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Економічна сутність та предмет економіки підприємств, установ та організацій.</p> <p>Предмет і задачі дисципліни. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств, установ та організацій. Поняття економічного суверенітету, самоокупності і самофінансування. Макросередовище господарювання. (Мікросередовище, його елементи. Зовнішнє середовище функціонування. Його характеристика. Класифікація підприємств та їх об'єднань, характеристика їх видів. Напрями діяльності (маркетингова, управлінська, фінансово-економічна, виробнича, обліково-контрольна, інноваційна). Економічні особливості різних видів підприємств, установ. Міжнародний бізнес. Особливості становлення і розвитку економіки спільного споживання та тенденції розвитку шерингових підприємств в Україні.</p> <p>Літ.: [4] с.40-71; [5] с.11-100; [10] с.26-74.</p>	2
2	<p>Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці.</p> <p>Персонал та його характеристика за класифікаційними ознаками. Принципи формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки. Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки. Чинники, що впливають на продуктивність праці та їх класифікація. Системи оплати праці та їх характеристика. Мотивація трудової діяльності. Сучасна політика оплати праці. Тарифна система, її зміст, призначення та використання. Сутність контрактної форми оплати праці.</p> <p>Літ.: [4] с.191-203; [5] с. 256-299; [10] с.248-268; [4] с.204-210; [5] с.301-331; [10] с.590-622.</p>	2

3	<p>Тема 4. Основний капітал (необоротні матеріальні активи). Суть, види і функції капіталу. Виробничі фонди. Характеристика складу основних засобів за різними класифікаційними ознаками. Оцінка основних засобів: первісна, поновлена, залишкова вартості. Фізичний та моральний знос основних засобів. Економічна природа амортизації основних засобів. Види амортизації, їх характеристика та призначення у відтворювальному процесі. Показники, що характеризують стан та рух основних засобів. Ефективність використання основних засобів: поняття та критерії оцінки. Показники, що характеризують використання основних засобів, їх зміст та методика розрахунку. Літ.: [4] с.236-243; [5] с.187-205; [10] с.129-189.</p>	2
4	<p>Тема 5. Оборотний капітал (оборотні активи). Характеристика складу оборотних коштів за різними класифікаційними ознаками. Показники оборотності оборотних коштів. Проблеми прискорення обертання оборотних коштів та шляхи їх вирішення. Запаси матеріально сировинних ресурсів підприємства, їх необхідність та призначення. Класифікація виробничих запасів. Показники, що характеризують виробничі запаси та методика їх розрахунку. Нормування виробничих запасів як важливий етап управління ними. Методи нормування виробничих запасів. Літ.: [4] с.225-255; [5] с.323-355; [10] с.200-240.</p>	2
5	<p>Тема 6. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи підприємства. Поняття інтелектуального капіталу. Нематеріальні активи. Характеристика об'єктів промислової та інтелектуальної власності. Патенти, свідоцтво, ліцензії як форма юридичного захисту об'єктів інтелектуальної власності. Оцінка вартості й амортизація нематеріальних активів. Система компенсації вартості нематеріальних активів. Літ.: [4] с.266-271; [10] с.272-306.</p>	2
6	<p>Тема 7. Інвестиційні та інноваційні ресурси. Поняття, склад і структура інвестицій. Сутнісна характеристика інвестицій. Оцінка ефективності інвестицій. Методика оцінки ефективності виробничих інвестицій за умов ринкових відносин з урахуванням грошових потоків, ставки дисконту, господарського ризику та інфляції. Показники оцінки ефективності виробничих інвестицій. Інноваційна діяльність: поняття, види і характеристика. Венчурна діяльність. Венчурне підприємництво в Україні. Літ.: [4] с.522-553; [5] с.457-523; [10] с.311-354.</p>	2
7	<p>Тема 8. Витрати та собівартість продукції, послуг. Сутність понять "витрати", "поточні витрати". Взаємозв'язок та взаємообумовленість ресурсів і поточних витрат. Класифікація поточних витрат. Показники собівартості продукції, послуг та порядок їх обчислення. Фактори, що впливають на формування поточних витрат, собівартість продукції та послуг, шляхи їх економії. Собівартість окремих видів продукції. Вибір калькуляційних одиниць. Калькулювання повних витрат на виробництво продукції та послуг. Методи калькулювання собівартості. Нормативна калькуляція як метод визначення планової собівартості продукції (послуг, робіт, тощо). Порядок віднесення витрат на собівартість окремих видів продукції. Розрахунок планової калькуляції. Особливості калькулювання продукції на підприємствах окремих галузей. Резерви раціоналізації поточних витрат. Літ.: [4] с.423-445; [5] с.366-388; [10] с.445-456.</p>	2
8	<p>Тема 9. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності. Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності підприємств, установ. Місце доходів і прибутку в системі економічних показників діяльності підприємств, установ. Сутність та функції прибутку, його значення, джерела утворення. Види та класифікація прибутку. Механізм фінансових результатів від операційної діяльності, фінансових результатів від фінансової та інвестиційної діяльності, фінансових результатів від звичайної діяльності до оподаткування, чистого прибутку. Показники прибутку та рентабельності, фактори, що впливають на рентабельність. Поняття ефекту як результату діяльності, аналітичного показника і критерію оцінки. Види ефекту. Ефективність господарської</p>	2

діяльності: сутність та основні характеристики. Методичні засади оцінки ефективності діяльності підприємств, установ та організацій. Поняття та систематизація показників сталого розвитку. Особливості оцінки ефективності основних видів діяльності підприємств, організацій та установ. Літ.: [4] с.493-521; [5] с.418-455; [10] с.474-536.	Разом:	16
---	---------------	-----------

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Економічна сутність та предмет економіки, підприємств, організацій і установ. Структура та управління підприємством, установою. Персонал, продуктивність та оплата праці. Основний капітал (необоротні матеріальні активи). Літ.: [4] с.40-71; [5] с.11-100; [10] с.26-74; [4] с.191-203; [5] с. 256-299; [10] с.248-268; [4] с.204-210; [5] с.301-331; [10] с.590-622. [4] с.236-243; [5] с.187-205; [10] с.129-189.	2
2	Оборотний капітал (оборотні активи). Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи. Інвестиційні та інноваційні ресурси. Літ.: [4] с.225-255; [5] с.323-355; [10] с.200-240; [4] с.266-271; [10] с.272-306; [4] с.522-553; [5] с.457-523; [10] с.311-354; [5] с.671-698; [4] с.116-141; [5] с.166-189; [10] с.627-648.	2
3	Витрати та собівартість продукції, послуг. Фінансово – економічні результати та ефективність діяльності. Літ.: [4] с.423-445; [5] с.366-388; [10] с.445-456; [4] с.493-521; [5] с.418-455; [10] с.474-536.	2
	Разом:	6

5.2 Зміст практичних занять

Зміст практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ практичного заняття	Зміст практичного заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Економічна сутність та предмет економіки підприємств, організацій і установ. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.40-71; [5] с.11-100; [10] с.26-74.	2
2	Тема 2. Структура та управління підприємством, установою. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.90-114; [5] с.115-164; [10] с.74-101.	2
3	Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.191-203; [5] с. 256-299; [10] с.248-268.	2
4	Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань</i>	2

	<i>теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.191-203; [5] с. 256-299; [10] с.248-268.	
5	Тема 3. Персонал, продуктивність та оплата праці. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань. Написання контрольної роботи.</i> Літ.: [4] с.204-210; [5] с.301-331; [10] с.590-622.	2
6	Тема 4. Основний капітал (необоротні матеріальні активи). <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.236-243; [5] с.187-205; [10] с.129-189.	2
7	Тема 4. Основний капітал (необоротні матеріальні активи). <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.236-243; [5] с.187-205; [10] с.129-189.	2
8	Тема 4. Основний капітал (необоротні матеріальні активи). <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.236-243; [5] с.187-205; [10] с.129-189.	2
9	Тема 5. Оборотний капітал (оборотні активи). <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.225-255; [5] с.323-355; [10] с.200-240.	2
10	Тема 5. Оборотний капітал (оборотні активи). <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Написання контрольної роботи.</i> Літ.: [4] с.225-255; [5] с.323-355; [10] с.200-240.	2
11	Тема 6. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.266-271; [10] с.272-306.	2
12	Тема 7. Інноваційні та інвестиційні ресурси. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.522-553; [5] с.457-523; [10] с.311-354.	2
13	Тема 7. Інноваційні та інвестиційні ресурси. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.522-553; [5] с.457-523; [10] с.311-354.	2
14	Тема 8. Витрати та собівартість продукції, послуг. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [4] с.423-445; [5] с.366-388; [10] с.445-456.	2
15	Тема 8. Витрати та собівартість продукції, послуг. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i>	2

	<i>Написання контрольної роботи.</i> Літ.: [4] с.423-445; [5] с.366-388; [10] с.445-456.	
16	Тема 9. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> Літ.: [5] с.671-698; [4] с.116-141; [5] с.166-189; [10] с.627-648; [4] с.493-521; [5] с.418-455; [10] с.474-536.	2
17	Тема 9. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності. <i>Визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування з лекційного матеріалу. Дискусійна бесіда. Опрацювання дискусійних питань теоретичного матеріалу. Розв'язування ситуаційних і практичних завдань.</i> <i>Написання контрольної роботи.</i> Літ.: [5] с.671-698; [4] с.116-141; [5] с.166-189; [10] с.627-648; [4] с.493-521; [5] с.418-455; [10] с.474-536.	2
Разом:		34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Економічна сутність та предмет економіки підприємств, установ та організацій. Структура та управління підприємством, установою. Літ.: [4] с.40-71; [5] с.11-100; [10] с.26-74; [4] с.90-114; [5] с.115-164; [10] с.74-101.	2
2	Персонал, продуктивність та оплата праці персоналу. Основний капітал (необоротні матеріальні активи) Літ.: [5] с. 256-299; [10] с.248-268; [4] с.204-210; [5] с.301-331.	2
3	Оборотний капітал (оборотні активи). Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи. Інноваційні та інвестиційні ресурси. Літ.: [10] с.590-622; [4] с.236-243; [5] с.187-205; [10] с.129-189; [5] с.286-321; [4] с.522-553; [5] с.457-523; [10] с.311-354;	2
4	Витрати та собівартість продукції, послуг. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності. Літ.: [4] с.423-445; [5] с.366-388; [10] с.445-456; [4] с.493-521; [5] с.418-455; [10] с.474-536.	2
Разом:		8

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, підготовці та здійсненні тестування з теоретичного матеріалу, підготовці до письмового контрольного опитування тощо. Здобувачі заочної форми здобуття освіти виконують контрольну роботу. Вимоги до виконання контрольної роботи визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольної роботи, які кожний здобувач заочної форми здобуття освіти отримує у період настановної сесії. Крім цього до послуг здобувачів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, робота у модульному середовищі, підготовка до практичного заняття.	6
2	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, робота у модульному середовищі,	6

	підготовка до практичного заняття.	
3	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття, розв'язування задач.	6
4	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття, розв'язування задач.	6
5	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття, розв'язування задач. Вибір теми ІДЗ.	6
6	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття, розв'язування задач. Виконання ІДЗ.	6
7	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття, розв'язування задач. Виконання ІДЗ.	6
8	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	6
9	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття, розв'язування задач. Виконання ІДЗ.	6
10	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття, розв'язування задач. Підготовка до тестового контролю №1 у модульному середовищі. Виконання ІДЗ.	6
11	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, розв'язування задач. Підготовка до письмової контрольної роботи №1. Виконання ІДЗ.	6
12	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, заняття, розв'язування задач. Виконання ІДЗ.	6
13	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, заняття, розв'язування задач. Виконання ІДЗ.	6
14	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття, розв'язування задач. Виконання ІДЗ.	6
15	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до тестового контролю №2 у модульному середовищі. Виконання ІДЗ.	6
16	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, розв'язування задач, підготовка до практичного заняття, підготовка до письмової контрольної роботи №2. Виконання ІДЗ.	6
17	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, розв'язування задач. Здача ІДЗ.	4
Разом:		100

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до вивчення дисципліни питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням тестування здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Всі методичні рекомендації розміщені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, спостереження, розв'язування задач, презентацій, імітаційної гри); самостійна робота (опрацювання теоретичного матеріалу) та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації: словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування ситуаційних задач); наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій (case-study) з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (усне опитування, розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);
- оцінювання результатів виконання письмових контрольних робіт;
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://finacademy.net/ua/webinars>, <https://prometheus.org.ua/>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше мінімального балу, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач

заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Таблиця 9.1 - Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота						Контрольні заходи				Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
<i>Практичні заняття за темами, Т...</i>						<i>Письмові контрольні роботи</i>		<i>Тестовий контроль</i>		ІДЗ*	Іспит	Сума балів
1-2	3	4	5-6	7-8	9	№1 (Т5-6)	№2 (Т8-9)	Т*1-4	Т5-8			
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)												
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	24-40	60-100**
18-30						6-10		6-10		6-10	24-40	

Примітка: Т* – тема навчальної дисципліни; ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання.

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Таблиця 9.2 - Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль	Разом
<i>Практичне заняття №</i>			<i>Контрольна робота</i>		<i>Тестовий контроль</i>		Іспит	Сума балів
1	2	3	Якість виконання	Захист роботи	Т*1-4	Т5-8		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
3-5	3-5	3-5	12-20	3-5	3-5	3-5	30-50	60-100
9-15			15-25		6-10		30-50	

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і одне – практичне (розв'язування комплексної задачі, що охоплює декілька тем). Кількість завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначає кафедра. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань – 5 балами, практичне завдання 10 балами, загальна максимальна сума балів становить 20. Критерії оцінювання контрольної роботи:

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти з будь-якого виду навчальної роботи (структурної одиниці) викладач користується наведеними нижче критеріями у таблиці 9.4.

Таблиця 9.3 – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Практичне завдання	6	8	10
Разом:	12	*	20

Примітка. * Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання та захист контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Таблиця 9.4 – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, розуміє процес формування облікової інформації, вміє читати форми звітності, аналізувати їх показники, розуміє принципи та методи бухгалтерського обліку. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач. При

оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується критеріями, наведеними в таблиці 9.4.

Письмові контрольні роботи здобувачів денної форми оцінюються комплексно з урахуванням всіх завдань та із застосуванням критеріїв, наведених в таблиці 9.4.

Оцінювання результатів тестового контролю

Тестові контролю, передбачені робочою програмою, можуть складатися з 10, 15 чи 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5 балів.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця 9.5 – Час відведений на тестування та розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Показник	Значення показника				Час проведення, хв
	1–11	12–14	19–17	18–20	
Кількість правильних відповідей	1–11	12–14	19–17	18–20	25 хв
Кількість правильних відповідей	1-8	9-10	11-13	14-15	20 хв
Кількість правильних відповідей	1-5	6-7	8	9-10	15 хв
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100	
Кількість балів	-	3	4	5	

На тестування відводиться час в розрахунку 1 хвилина на запитання плюс 5 хвилин резервних. Тестування проводиться в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань теоретичного і практичного характеру.

Таблиця 9.6 – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми здобуття освіти (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24	*	40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця 9.7 – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми здобуття освіти (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	9	12	15
Теоретичне питання № 2	9	12	15
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	30	*	50

Примітка. * Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця 9.8 – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		
E	60-65		Задовільно/Satisfactory – Найвні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці. Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення...

10 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Підприємство, його основні ознаки та напрямки діяльності.
2. Установа, її характерні ознаки та напрями діяльності.
3. Організаційно-правові форми господарювання в Україні.
4. Види підприємств, їх характеристика.
5. Відмінність підприємств від установ та організацій.
6. Об'єднання підприємств.
7. Основні характеристики зовнішнього середовища.
8. Мікросередовище функціонування підприємства, організацій та установ.
9. Персонал як основний ресурс підприємств, організацій та установ.
10. Сучасна кадрова політика підприємств, установ і організацій.
11. Мета й елементи планування чисельності працівників.
12. Сутність середньооблікової чисельності працівників.
13. Сутність штатного розпису працівників.
14. Плинність персоналу та її характеристика.
15. Сутність продуктивності праці персоналу.
16. Методи вимірювання та фактори зростання продуктивності праці.
17. Сутність оплати праці та функції заробітної плати в ринкових умовах.
18. Види, форми, системи оплати праці їх сутність.
19. Сутність преміювання персоналу.

20. Сутність поняття «фонд заробітної плати». Види фонду заробітної плати, їх призначення.
21. Економічна сутність, елементний склад і класифікація активів підприємств, організацій та установ.
22. Поняття і класифікація основних засобів.
23. Вплив факторів на структуру основних засобів.
24. Облік і оцінка основних засобів.
25. Види і показники зношення основних фондів.
26. Недоліки і переваги сучасних методів нарахування амортизації.
27. Ремонт та інші види поліпшення основних фондів, порядок їх фінансування.
28. Показники використання основних засобів, їх розрахунок і застосування.
29. Сутність та показники використання виробничої потужності підприємства.
30. Оборотні активи підприємств організацій та установ.
31. Основи управління оборотними коштами.
32. Класифікація та структура оборотних коштів.
33. Основні показники для оцінки ефективності використання оборотних коштів.
34. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів в сучасних умовах.
35. Поняття, види та значення нематеріальних ресурсів.
36. Сутність і класифікації нематеріальних активів.
37. Сутність інвестицій та їх класифікація.
38. Показники економічної ефективності виробничих інвестицій.
39. Сутність і методи нормування оборотних коштів.
40. Механізм визначення нормативів оборотних коштів для окремих їхніх структурних елементів.
41. Характеристика витрат.
42. Класифікація витрат.
43. Групування витрат за економічними елементами.
44. Залежність загальних витрат і собівартості одиниці продукції від обсягу виробництва.
45. Групування витрат виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) за статтями калькуляції.
46. Характеристика кошторису витрат.
47. Фактори зниження собівартості продукції, послуг.
48. Розрахунок обсягу виробництва продукції у натуральних і вартісних одиницях.
49. Продукція: сутність та основні характеристики.
50. Виробнича програма підприємства.
51. Показники виміру обсягу виробництва продукції у вартісних одиницях.
52. Сутність, визначення і функції ціни.
53. Методи ціноутворення.
54. Сутність і цілі цінової політики підприємства.
55. Основні завдання фінансової діяльності.
56. Сутність і види прибутків.
57. Методи розрахунку прибутку підприємства від реалізації продукції.
58. Методика розрахунку точки беззбитковості.
59. Чистий прибуток та методика його розрахунку.
60. Грошові розрахунки та надходження підприємств, організацій і установ.
61. Основи кредитування та оподаткування.
62. Фінансово-майновий стан підприємств, установ та його оцінка.
63. Платіжна дисципліна: наслідки порушення та способи зміцнення.
64. Методи оцінки інвестиційних проектів.
65. Ставка дисконту: характеристика, мета застосування та механізм визначення.
66. Узагальнюючі показники ефективності господарської діяльності.
67. Характеристика та оцінка ефективності діяльності підприємств, установ і організацій.
68. Основні показники діагностики фінансового стану підприємств, установ.

11 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Економіка підприємств, установ та організацій» забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані:

1. Електронна версія навчально-методичного забезпечення освітнього процесу за дисципліною «Економіка підприємств, установ та організацій» [Електронний ресурс] – <https://msn.khmnpu.edu.ua/>
2. Економіка підприємства. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти економічних спеціальностей / В.В. Лук'янова, В.М. Полозова, Т.В. Головач. – Хмельницький: ХНУ, 2023. – 110 с.

12. Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проектор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями. Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноживаних програм і операційних систем.

13 Рекомендована література

Основна

1. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства : навчальний посібник. 2-ге видання. Київ : ЦУЛ, 2019. 480 с.
2. Дмитрієв І.А. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 292 с.
3. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. Б. Юрченко, Р. С. Кравчук, І. Б. Запихляк, І. І. Василик. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 377 с.
4. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л.Г. Ліпич. - Луцьк : Вежа-Друк, 2021. - електрон. опт. диск (CD-ROM)/ - Об'єм даних 14,95 МБ.
5. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с. URL: <https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-03/%21%20підручник%20ЕП%20ПТБ.pdf>
6. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язування прктичних задач : навч. посібник / [Л.О. Лігоненко, І.В. Височин та ін.]. - Київ, нац. торг. - екон. ун-т, 2010. - 336 с.
7. Економіка та фінанси підприємства: конспект лекцій: навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійних програм «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент інвестицій та інновацій», «Менеджмент міжнародного бізнесу», «Логістика» першого бакалаврського рівня вищої освіти / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: О.В. Гук. – Електронні текстові дані (1 файл: 2 265 Кбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 165 с. <https://ela.kpi.ua/items/a3012691-8ecc-47de-bce1-caad72d1c08c/full>
8. Рогова Г.К. Практикум з фінансів підприємства / Рогова Г.К., Зінченко А.І., Пащенко О.В. Київ : НУК., 2023.- 148 с.

Додаткова

9. Економіка підприємства. Теорія : навчальний посібник / В.І. Захарченко, М.М. Меркулов, О.В. Балахонова ; Міністерство освіти і науки України, Одеський національний політехнічний університет імені І. Мечникова, Одеський національний політехнічний університет, Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. Львів: Видавництво «Магнолія 2016», 2019. 323 с.
10. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська . Мелітополь: Люкс, 2020. - 272 с.
11. Економіка підприємства: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Романченко, Т.В. Кожемякіна, К.В. Пічик; Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ: НаУкма, 2018. 302 с
12. Економіка підприємства : підручник : у 3 т. / Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т ; за ред. А. В. Непрана, І. Ю. Шевченко. – Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024. – Т. 1. – 537 с. <https://dspace.khadi.kharkov.ua/items/d11db172-b0b8-4a0e-a845-cd21f965facb>
13. Ковальчук І. В. Економіка підприємства : навч. посіб. URL: http://pidruchniki.com/1719051247497/ekonomika/oborotni_koshti.
14. Когут У. І. Критерії класифікації витрат підприємства. URL: http://vlp.com.ua/files/08_27.pdf.
15. Мацибора В.І. Економіка підприємства: навчальний посібник для студентів вищих

навчальних закладів / В.І. Мацибора, В.К. Збарський, Т.В. Мацибора ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ. Каравелла, 2018. 319 с.

16. Mykhaylo Kocherov, Olha Dzhyhora, Mariia Dykha, Valentyna Lukianova and Valentyna Polozova (2023) Mechanisms of Post-War Economic Recovery in Ukraine: The Role of the International Community. Economic Affairs, Vol. 68, No. 02, pp. 1311-1321. DOI: 10.46852/0424-2513.2.2023.35 <http://ndpublisher.in/admin/issues/EAv68n3z9.pdf>

17. Lukianova V. , Polozova V. Theoretical fundamentals of using information technologies in management of business entities. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2021. № 5 (298). Т. 2 С. 214–217. <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/05/2021-en-52-35.pdf>

18. Lukianova V., Polozova V. Evaluation of information processes of management of business entities. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2022. № 2 (304). Т. 1 С. 40–43. journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/05/2022-es-21-04.pdf

14 Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua/>
3. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <https://elar.khmnu.edu.ua/home>
4. Законодавча база України (ВРУ). Доступ до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Тип (статус) дисципліни	Обов'язкова фахової підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	Третій
Кількість призначених кредитів ЄКТС	5,0
Форми здобуття освіти, для яких викладається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач має: *знати та використовувати* економічну термінологію; *досконало володіти* навиками оцінки основних фінансово-економічних показників діяльності підприємств, установ та організацій; *здійснювати* збір, оброблення, аналіз і систематизацію обліково-аналітичної інформації щодо стану і можливостей покращення функціонування підприємств, установ та організацій; застосовувати набуті теоретичні знання для *розв'язування* практичних завдань забезпечення сталого розвитку підприємств, установ та організацій.

Зміст навчальної дисципліни. Сутність, роль та особливості умов роботи підприємств, установ та організацій. Персонал, продуктивність та оплата праці. Структура та управління підприємством та установою. Основний капітал. Оборотний капітал. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи. Інноваційні та інвестиційні ресурси. Витрати та собівартість продукції, послуг. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності.

Пререквізити – ОЗП.02 Макро-та мікроекономіка.

Постреквізити – ОФП.07 Менеджмент. ОФП.08 Аналіз господарської діяльності. ОФП.12 Управлінський облік. ОФП.13 Фінансовий облік.

Запланована навчальна діяльність. * Мінімальний обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за денною формою здобуття освіти становить 10 годин; для заочної форми – 2–3 години на 1 кредит ЄКТС.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, спостереження, з використанням кейсів, розв'язування задач, презентацій), самостійна робота (індивідуальне домашнє завдання, опрацювання теоретичного матеріалу).

Форми оцінювання результатів навчання: усне та письмове опитування (самостійні роботи), виконання практичних завдань (задач), кейсів, тестування, виконання індивідуального домашнього завдання.

Вид семестрового контролю: іспит.

Навчальні ресурси:

1. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства : навчальний посібник. 2-ге видання. Київ : ЦУЛ, 2019. 480 с.
2. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л.Г. Ліпич. - Луцьк : Вежа-Друк, 2021. - електрон. опт. диск (CD-ROM)/ - Об'єм даних 14,95 МБ.
5. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с. URL: <https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-03/%21%20підручник%20ЕП%20ПТБ.pdf>
6. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язування прктичних задач : навч. посібник / [Л.О. Лігоненко, І.В. Височин та ін.]. - Київ, нац. торг. - екон. ун-т, 2010. - 336 с.
7. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://library.khmn.edu.ua/>.
8. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://elar.khmn.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
9. Модульне середовище для навчання. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <https://msn.khmn.edu.ua/>.

Викладач: канд. екон. наук, доц. Валентина Полозова